

PROJEKT & KULTUR

nr. 127 --- maj 2016

issn. 0901-8824

GENVEJ TIL UDVIKLING

www.gtu.dk

Skovvej 24, 9510 Arden. Tlf.: 9856 2994. gtu_sekr@hotmail.com

Medlem af Den Internationale Emmaus-Bevægelse

EMMAUS

INTERNATIONAL

PROVOKATØRER FOR FORANDRING

Velkommen til Projekt & Kultur nr. 127!

Projekt & Kultur udgives af Genvej til Udvikling (GtU), tlf. nr. 98 56 29 94 evt. 42 17 09 97
gtu_sekr@hotmail.com - www.gtu.dk

Kontingenter, abonnementsbetalinger og bidrag sendes til reg.nr. 9806, kontonr. 2071578634.

Fra udlandet sender man til
 IBAN-nr. DK89 9806 2071 578 634
 Account-name: Genvej til Udvikling v/Jørgen Olsen, Skovvej 24, 9510 Arden
 Beneficiary bank: Jutlander Bank A/S
 SWIFT / BIC: **JUTBDK21**

Hvor intet andet angives, er teksten af koordinator Jørgen Olsen. **Indlæg til Projekt og Kultur nr. 128** skal aftales med koordinatoren på gtu_sekr@hotmail.com. Bladet skal udkomme i august 2016.

Dette nummer af Projekt & Kultur er trykt på Godsbanen i Århus i 110 eks.

Redaktionen ønsker at fremme bladets formidling og opfordrer til eftertryk med kildeangivelse. Med navn signerede artikler udtrykker ikke nødvendigvis foreningens holdninger.

Dette nummer indeholder:

3: Sommerklunserlejre i Emmaus

4: Et minde om Anker Jørgensen

- *af Thyge Christensen*

4 – 5: Mødedeltagelser og udstillinger

5 – 6: Mediemarkeringer

**7: Indkaldelse til generalforsamling
 + film om flodnomader**

8 – 9: Formandens beretning

10 – 11: Kristendom og udvikling

- *Inger Hjuler Bergeon anmelder en bog, redigeret af Uffe Torm.*

11 – 13: En økonomi, der fremmer udvikling via samarbejde

- *af Benoît Naveau*

- *oversat af Tina Jonstrup Larsen*

14 – 15: Mama Tenga

- *Anja og Jeppe Lau Roelsgaard anmelder en bog af Katrin Rohde.*

Billedet på forsiden er taget på Emmaus Internationals sommerlejr på Vissegaard syd for Aalborg i 1969. Foto: Emmaus International. Billedet findes på side 137 i bogen, som anmeldes på side 10.

Billedet på bagsiden forestiller Katrin Rohde (se side 14 og 15) sammen med den lykkelige familie Anja og Jeppe Lau Roelsgaard, Anjas far Laust og den toårige Laust Brice, som Anja og Jeppe har adopteret. Billedet er taget af Danish International Adoptions burkinske kontaktpersons søn.

Hermed en stor tak til alle, som har sendt kontingenter og bidrag siden sidst!

Vi er for tiden 150 medlemmer. Hvis der er vedhæftet en seddel med kontooplysninger, har du ikke betalt for i år.

Husk at gå ind på www.gtu.dk – her opdateres www.gtu.dk/Nyheder.htm og www.gtu.dk/Kalender.htm op til flere gange dagligt.

Pakker til Kooperativet i Amatal

Vi sendte - 3. december, 20. januar, 17. februar og 23. marts - pakker med varmt tøj og fodbeklædning, som kan hjælpe nogle af de fattigste i området i det inderste Vestafrika til at overleve de kolde nætter.

Et par naboer til GtU's sekretariat har adopteret en dreng fra Burkina Faso og i den anledning fået foræret meget mere tøj, end lille Laust har brug for. Noget af det, der blev til overs, er sendt i de nævnte pakker til meget fattige børn i Amatal-zonen.

– Tak til Laust' nye forældre, Anja og Jeppe Lau Roelsgaard ! Tak til alle bidragydere, som gjorde det muligt at sende pakken! Tak til Røde Kors i Arden for brillerne, som vi sender med i pakkerne!

**Emmaus Internationals
 generalforsamling**

Julien Kalimira Mzee Murhula og Jørgen Olsen deltog for GtU den 18. til den 23. april i Jesolo, Italien, hvor forsamlingen valgte benineren Patrick Atohoun til ny formand – læs nærmere på dette link <https://globalnyt.dk/content/magten-drog-sydpaa-hos-emmaus>

Sommerklunserlejlere i Emmaus

(foto: Emmaus Frankrig)

Hver sommer arrangeres klunserlejlere med indsamling, sortering og salg rundt om i Europa.

I enkelte tilfælde kan der blive tale om andre arbejdsopgaver, f. eks. gartneri og byggeri.

For de fleste lejres vedkommende er det permanente Emmaus-samfund, der åbner dørene for unge mennesker i et antal uger, således at den frivillige betragtes som medlem af samfundet på lige fod med de fastboende, mens man er der, og til gengæld forventes det, at samfundets regler respekteres.

Man betaler selv sin rejse frem og tilbage; men den arrangerende organisation giver kost og logi.

(foto: Emmaus Frankrig)

Flere billeder og oplysninger på fransk, engelsk og spansk:

[file:///C:/Users/J%20rgen%20olsen/Downloads/FR_%20Chantiers%20solidaires%20Emmaus%20en%20Europe,%202016%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/J%20rgen%20olsen/Downloads/FR_%20Chantiers%20solidaires%20Emmaus%20en%20Europe,%202016%20(1).pdf)

file:///C:/Users/J%20rgen%20olsen/Downloads/EN_Emmaus%20Solidarity%20workcamps%20in%20Europe%20for%202016.pdf

file:///C:/Users/J%20rgen%20olsen/Downloads/ES_Campos%20de%20trabajo%20solidarios%20Emaus%20en%20Europa%202016.pdf

Det er muligt for at få en Emmaus-oplevelse i følgende lande og lokaliteter:

Belgien: Péruwelz.

Bosnien-Hercegovina: Srebrenica.

Frankrig: Aix-en-Provence, Angoulême, Arles, Chambéry, Marseille, Montauban, Orléans, Pamiers, Pau, Rédéne, La Roche sur Yon, Saint-Gaudens, Saint-Girons, Tarare, Toulouse, Vannes.

Italien: Palermo, Fiesso Umbertino, Aselogna, Arezzo.

Storbritannien: Cambridge.

Rumænien: Târgu Jiu.

Spanien: Murcia.

(foto: Emmaus Târgu Jiu, Rumænien)

Et minde om Anker Jørgensen

- af Thyge Christensen.

Anker Jørgensen døde som bekendt den 20. marts i år, og dagen efter havde radioudsendelsen ”Hej P2” temaet: Minder med Anker Jørgensen. I den forbindelse bragte de følgende, som jeg sendte ind:

Sidst på året 1971 – da Anker Jørgensen var formand for Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejderforbund – var jeg engageret i humanitært arbejde inden for det, der dengang hed Abbé Pierre’s Klunsere. Det var til fordel for et stort antal børn, der var akut truet af sultedød i forbindelse med Østpakistans løsrivelse og dannelsen af Bangladesh.

Jeg var 24 år og havde sat mig for at få den danske regering til at støtte disse børn. Da jeg ikke forestillede mig, at det ville være nemt at få adgang til statsministeren – altså Jens Otto Krag, fik jeg den ide at henvende mig til Anker Jørgensen.

Jeg kom ind på hans kontor, og jeg vil aldrig glemme, hvor opmærksomt han lyttede til min fortælling om de truede børn. Så tog han telefonen på sit skrivebord og ringede på den direkte linje til Krag: ”Der sidder en ung mand på mit kontor. Ham skal du lige møde.” Og på Ankers opfordring pressede Krag mig ind mellem andre aftaler i sit kalender – og hørte på mig, om end nok knap så opmærksomt, indtil Per Hækkerup tredje gang kiggede ind og sagde, at nu skulle de altså køre...

Det, der står stærkest tilbage fra den dag, her 45 år efter, er så ubetinget, hvordan Anker Jørgensen tog imod – ligeværdigt og lyttende.

Derefter sendte de musikønsket: Snart dages det, brødre, det lysner i øst.

Lad mig supplere med de oplysninger, at jeg ”krævede” 100 millioner af den danske regering. Det var planen, at Mother Teresa skulle fordele

denne hjælp. Hende havde SOS Tørmælk-projektet (*også en del af Abbé Pierre-arbejdet i Danmark på det tidspunkt*) samarbejdet med i årevis. Det økonomiske resultat blev, at regeringen bevilgede 100.000 kr. Mother Teresa erklærede, da hun fik oplysningen, at hun da heller ikke anede, hvordan hun skulle have administreret 100 millioner. Og en ung, entusiastisk Emmaus-frivillig fik nye erfaringer og et minde for livet.

Mødedeltagelser og udstillinger

Repræsentantskabsmøde i FN-forbundet

blev afholdt den 14. november, og koordinator Jørgen Olsen deltog for det kollektive medlem Genvej til Udvikling. Læs om forbundet på www.fnforbundet.dk! Varesalg 644 kr.

Seminar og bogudgivelse

I anledning af udgivelse af bogen **Kristendom og Udvikling** inviterede Dansk Missionsråd til seminar og boglancering - med oplæg og debat: ”Har trosbaserede organisationer en speciel rolle i udviklingsarbejdet?”

Seminaret foregik på Århus Universitet, og Genvej til Udviklings koordinator Jørgen Olsen var til stede.

Læs anmeldelsen på side 10 og 11!

Efterår og vinter i Himmerland

Jørgen Olsen præsenterede vores blandede u-landhandel på de nævnte markeder med de følgende kontante resultater (*alle salgsfremstød tjener desuden et oplysningsformål*):

Den 21. november på Bazar Skelund	591 kr.
Den 22. november på Myhlenberg Avlsgård Hulemosevej 5, Arden	345 kr.
Den 29. november i Kulturhuset i Arden	566 kr.
Den 5. december på Messecenter Vesthimmerland, Aars	155 kr.
Den 19. december på Bazar Skelund	749 kr.
Den 9. januar på Messecenter Vesthimmerland, Aars	50 kr.

Den 16. januar på Bazar Skelund 319 kr.
 Den 23. januar på Messecenter
 Vesthimmerland, Aars 104 kr.
 Den 20. februar på Bazar Skelund..... 361 kr.

Salgs- og oplysningsfremstød i Herlev

Marianne Dithmer havde kort før jul den blandede u-landhandel med på sin arbejdsplads, Social- og Sundhedsuddannelses Centret i Herlev.
 Varesalg: 1.100 kr.

KB Kontorforsynings 20 års fødselsdag

Genvej til Udviklings faste kontorforbindelse i Hobro havde pr. 8. december 2015 eksisteret i 20 år. GtU's koordinator kom til stede og forærede de to ejere, Kim og Bjarne, en tobakspung fra METOKAN <http://gtu.dk/METOKAN.pdf> og en messingklokke fra AFA http://gtu.dk/AFA_da.pdf

Reception på Arden Varmeværk

Arden Varmeværk
<http://www.ardenvarmevaerk.dk/> fejrede, at medarbejder John Jensen har været ansat i 25 år. Genvej til Udviklings koordinator kom til stede og gav John et penalthus fra Kologh Naba, Burkina Faso <http://www.kologh-naba.org/>

Afro-art.dk

holdt bestyrelsesmøde den 21. januar på Huset, Hasserisgade i Aalborg – med deltagelse af bl.a. Jørgen Olsen.

Repræsentantskabsmøde i Emmaus Europa

Genvej til Udviklings næstformand, Julien K. M. Murhula og koordinator, Jørgen Olsen, deltog som observatører på Emmaus Europas repræsentantskabsmøde i Chatou ved Paris 12. til 14. februar.

Medlemmerne af Emmaus' udvalg for oplæring og nye generationer (= *oplysningsudvalget*) + udvalget for politiske aktioner og international solidaritet (= *politisk udvalg*) er observatører uden stemmeret på disse møder.

Mødet indledtes fredag formiddag med et seminar med særligt henblik på at introducere de nyvalgte til repræsentantskabet og udvalgene omkring de

forskellige organers rolle, bl.a. med udgangspunkt i en række af bestemmelserne i vedtægterne. De nyvalgte var inviteret med til mødet, men indtog formelt først deres poster i forbindelse med den internationale generalforsamling fra den 18. til den 23. april i Jesolo i Italien.

Læs mere om Emmaus Europa på engelsk, fransk og spansk på <http://emmaus-europe.org/>

Udenrigsminister Kristian Jensen

holdt offentligt debatmøde om udviklingspolitik på Aalborg Universitet den 7. marts – med deltagelse af ca. 100 mennesker, bl.a. Jørgen Olsen.

FN-forbundet i Nordjylland

holdt generalforsamling den 9. marts i Kulturhuset, Torvet 5 i Nørresundby – med deltagelse af bl.a. Jørgen Olsen.
 Varesalg 75 kr.

Spalten fortsættes - med mødedeltagelser og udstillinger fra og med marts - i nr. 128, som udkommer i august.

Mediemarkeringer

Fredsftale og skoleåbninger i Mali

Under denne overskrift fik Genvej til Udviklings koordinator Jørgen Olsen offentliggjort et læserbrev den 9. november på side 21 i Jyllands-Posten. Læs på dette link <http://jyllands-posten.dk/debat/breve/ECE8194253/Fredsftale-og-skoleaebninger-i-Mali/>

Civilsamfund mod livstidspræsidenter

Under denne overskrift fik Genvej til Udviklings koordinator Jørgen Olsen offentliggjort et blogindlæg på Globalnyt den 11. november. Læs på dette link: <https://globalnyt.dk/content/civilsamfund-mod-livstidspraesidenter>

Indlægget blev ved årsskiftet indsat på vores profil på Emmaus Internationals hjemmeside - <http://www.emmaus-international.org/en/who-are-we/emmaus-around-the-world/europe/denmark/gt-u.html>

(fortsættes side 6)

Mediemarkeringer

(fortsat fra side 5)

Civilsamfund mod livstidspræsidenter

Patricia Langvad Jensen har oversat til fransk http://www.emmaus-international.org/images/site/menu/qui-sommes-nous/emmaus-monde/europe/danemark/GTU/docs_FR/La_societe_civile_contre_les_presidents_pour_la_vie.pdf

Ida Lipka har oversat til engelsk http://www.emmaus-international.org/images/site/menu/qui-sommes-nous/emmaus-monde/europe/danemark/GTU/docs_EN/Civil_society_against_lifetime_presidency.pdf

Julie Helene Lauritsen har oversat til spansk http://www.emmaus-international.org/images/site/menu/qui-sommes-nous/emmaus-monde/europe/danemark/GTU/docs_ES/La_sociedad_civil_contra_presidentes_vitalicios.pdf

For tidlig dødsdom over bistanden

Mangeårig Danida-medarbejder, Klaus Winkel, har skrevet et blogindlæg på Globalnyt, og Genvej til Udviklings koordinator har kommenteret.

Læs <https://globalnyt.dk/content/tidlig-doedsdom-over-bistanden>

Bistandens begrænsninger

Veteran inden for udviklingssamarbejde, redaktør Uffe Torm, har skrevet et blogindlæg på Globalnyt, og Genvej til Udviklings koordinator har kommenteret.

Læs <https://globalnyt.dk/content/bistandens-begraensninger>"

Nyt liv til referat af flygtningekonference

Den 3. november bragte vi på vores hjemmeside referat af Lone Frederiksen af konference i København 30. oktober med Europa-Parlamentet som arrangør. Lone deltog for

Genvej til Udvikling sammen med Per Christian Hougen. Lones referat kan læses her http://gtu.dk/30_10_15_EU-konferencen_om_flygtninge.pdf

Referatet er nu indsat på GtU's profil på Emmaus Internationals hjemmeside

Astrid Warncke Nørfelt har oversat til fransk http://www.emmaus-international.org/images/site/menu/qui-sommes-nous/emmaus-monde/europe/danemark/GTU/docs_FR/Les_Refugies_de_lEurope.pdf

Mette Noer har oversat til engelsk http://www.emmaus-international.org/images/site/menu/qui-sommes-nous/emmaus-monde/europe/danemark/GTU/docs_EN/Europes_refugees.pdf

Julie Hedegaard Jensen har oversat til spansk http://www.emmaus-international.org/images/site/menu/qui-sommes-nous/emmaus-monde/europe/danemark/GTU/docs_ES/Los_refugiados_de_Europa.pdf

Thornings topfolk

Under denne overskrift fik GtU's koordinator Jørgen Olsen offentliggjort et blogindlæg på Globalnyt den 31. januar. Læs på dette link: <https://globalnyt.dk/content/thornings-topfolk>

Demokratiet blev udfordret

Under denne overskrift fik GtU's koordinator Jørgen Olsen offentliggjort et blogindlæg på Globalnyt den 26. januar. Læs på dette link: <https://globalnyt.dk/content/demokratiet-blev-udfordret>

Indkaldelse til generalforsamling

Genvej til Udvikling (GtU) holder general-forsamling søndag den **19. juni kl. 13.00 – 18.00 i Beboerlokalet, Store Mølle Vej 5-7, kælderen, indgang gennem porten, 2300 København S.**

13-14.30 skal vi se en film om flodnomader på Niger, jf. <http://gtu.dk/PK124-5.pdf> og jf. <http://gtu.dk/Invitation.pdf>

Ved tilmelding senest to uger før, dvs. den 5. juni, til sekretariatet på tlf. 42 17 09 97 eller pr. e-mail på gtu_sekr@hotmail.com **bedes angivet, om man kun kommer til filmen eller tager generalforsamlingen med.**

Der ydes rejsedækning ved benyttelse af billigste rejseform. Der søges arrangeret samkørsel – kontakt sekretariatet!

Alle er velkomne – dog har kun fremmødte medlemmer, der er fyldt 14 år, stemmeret.

Dagsorden ifølge vedtægterne:

1. **Valg af dirigent:**
Aftales ved mødets åbning.
2. **Beretning:**
Læs side 8 og 9!
3. **Forelæggelse og godkendelse af det reviderede regnskab:**
Regnskabet forventes uddelt på generalforsamlingen.
4. **Behandling af indkomne forslag:**
Forslag, der ønskes behandlet, skal være modtaget på sekretariatet gtu_sekr@hotmail.com - senest søndag den 12. juni kl. 14.00.
5. **Fastsættelse af det årlige kontingent:**
Bestyrelsen foreslår uændrede minimumssatser:
Personligt medlemskab.....150 kr.
Husstandsmedlemskab.....200 kr.
Kollektivt medlemskab.....200 kr.
Abonnement uden medlemskab 100 kr.

6. Planer for det kommende år:

- GtU's indsats i Emmaus.
- Den blandede u-landhandel.
- Arbejdsgrupperne.
- Tidligere samarbejdspartnere:
 - ✚ Tessalit, Mali
 - ✚ Tohoué, Benin
 - ✚ Amataltal, Niger
 - ✚ Kaoumaram, Niger
- Evaluering af vores oplysningsarbejde.
- GtU's kollektive medlemskaber:
 - FN-forbundet
 - Civilsamfund i Udvikling
 - Globalt Fokus
 - Venskabsforeningen Danmark – Vestafrica
 - Fællesrådet for Arden By
 - Frivilligcenter Mariagerfjord
 - Agro-Økologisk Netværk
 - Emmaus Europa
 - Emmaus International.

I forbindelse med sidstnævnte behandles bidrag til EI's solidaritetsfond. Bestyrelsen foreslår 140 €.

7) Valg af bestyrelse, bestyrelses-suppleanter og revisorer:

Biolog Jens Elgaard Madsen, Brabrand, Århus, integrationskonsulent Julien K. M. Murhula, Nørrebro, København, og u-landskonsulent Jørgen Olsen, Arden, modtager genvalg til bestyrelsen.

Galleriejer og lærer Frede Hansen, Dronninglund, modtager genvalg som 1. suppleant til bestyrelsen. Teknisk assistent Vera Teglgård, Barrit, genopstiller ikke som 2. suppleant. Lektor Birgit Vanghaug, Aalborg, modtager nyvalg som 2. suppleant.

De valgte parlamentariske revisorer genopstiller. Der er tale om økonomikonsulent ved Horsens Kommune, Per Gustav Johansen, Grumstrup, og landbrugstekniker Jørn Kirkegaard, Stilling.

8) Eventuelt:

Tid og sted for generalforsamlingen 2017.

Formandens beretning for foreningsåret 2015/16

Endnu et foreningsår er gået og GtU ligner sig selv! På otteogtredivte år eksisterer vi som en lille habil u-landsforening med få, men trofaste medlemmer, der alle har et ønske om at fremme udvikling hos klodens mest trængende.

Som det vil fremgå af beretningen foregår der masser af foreningsaktivitet på trods af, at vi for tiden ikke kan identificere os ved et Danida-finansieret projekt. GtU har imidlertid mange medlemmer med praktisk erfaring fra udviklingsarbejde i Afrika. Så den dag nogen måtte melde sig på banen som tovholder på et projekt udbedt fra Syd har vi i foreningen de kompetencer og den erfaring, der kræves for at realisere ideerne.

Situationen i Niger og Vestafrika

Det forløbne år har budt på mange nyheder om flygtningestrømme og terrorisme, som på en og samme tid har virket foruroligende, overvældende og nærværende. Aldrig før har så mange flygtninge og migranter banket på døren til Europa og Danmark, og terrorisme er rykket helt tæt på.

De udfordringer vi står med i vores del af verden er trods alt beskedne i forhold til det kaos, der hersker mange andre steder.

Alle, der på et tidspunkt har besøgt Mali, Burkina Faso eller Niger, har oplevet en befolkning, der kun kan beskrives som åben og tolerant, og hvor det at respektere andres religion og værdier betragtes som en selvfølge. For blot få år siden kunne alle rejse nogenlunde frit og ubekymret til disse lande. I dag fraråder Udenrigsministeriet rejser til store områder i landene pga. den øgede sikkerhedsrisiko.

Niger – et af verdens absolut fattigste lande – gør sig i disse år erfaringer som ungt demokrati. Landet er imidlertid voldsomt udfordret af voldelig ekstremisme, der mestendels udspringer i nabolandene. Trods den udbredte fattigdom søger mange flygtninge tilflugt i Niger samtidig med at landet udgør et centralt transitland for migration til Europa.

For nylig modtog GtU nogle fotos fra Karl G-Prasse Skolen i Amatal, som vi jo i sin tid var med til at grundlægge. De unge skolepiger bar tørklæder, hvilket vi ikke tidligere havde set. Som et medlem, Ingrid Poulsen, der har arbejdet i Niger, kunne oplyse, har småpiger hos både tuareger

og peulh (= *fulbé* eller *fulani*) aldrig tidligere båret tørklæde og slet ikke en udgave, som mest kendes fra den arabiske verden.

Vi overvejede om vi skulle spørge kooperativet om, hvorvidt årsagen til at pigerne var begyndt at gå med tørklæde skyldtes angst for ekstremister. Set i lyset af den nuværende sikkerhedssituation, hvor en e-mail nemt kan læses af andre og et telefonopkald aflyttes valgte vi ikke at spørge på nuværende tidspunkt. For som vores koordinator udtrykte det: *"I betragtning af, at Amatalområdet har terrortrusler hængende både fra nord og vest (MUJOA og Al Qa'eda) og fra syd og øst (Boko Haram), er vi måske dér, hvor vi bare skal glæde os over, at skolen i det hele taget fungerer."*

Når dette er sagt kan det tilføjes, at GtU fortsat samarbejder med Kooperativet i Amatal (CA) og i 2015 sendte tre store pakker med varmt tøj, som hjælper nogle af de fattigste i området til at overleve de kolde nætter, som hærger området i november til februar. I 2016 har vi allerede sendt tre pakker; i alle pakker er der foruden tøj (sol)briller og undervisningsmateriale.

Synlige og til stede overalt

Enhver kan overbevise sig selv om, at GtU er en aktiv u-landsforening ved at kaste et blik på rubrikken "Nyheder" på vores hjemmeside. Jeg har optalt mødeaktiviteterne det forløbne foreningsår og blev voldsomt overrasket!

Lokalt har GtU været til stede ved 6 møder i Arden by, hvor vores sekretariat ligger, og 18 salgs- og oplysningsfremstød i Vest- og Østhimmerland, typisk i forbindelse med kræmmermarkeder. Disse markeder indbringer ikke altid voldsomt store salg; men vi finder det væsentligt med et oplysende arbejde over for brede dele af befolkningen og ikke kun de i forvejen overbeviste.

En ledende skikkelse, Bernard Salamand, fra en stor fransk paraplyorganisation på udviklingsområdet, CRID (*Centre de Recherche et d'Information pour le Développement = Center for Forskning og Oplysning om Udvikling*) har udtalt: "To følelser dominerer hos europæerne, når det gælder afrikanerne: Frygt og medlidenhed."

Vi tror og håber på i GtU, at når vi viser farvestrålende, veludført håndværk, at det så vil være anderledes positive følelser, der vækkes.

På landsplan har foreningen været repræsenteret ved 12 forskellige arrangementer (Aalborg, Århus og hovedstadsområdet) samt 5 ferniseringer hos Glocal Art ved Dronninglund i Vendsyssel. Vi har udvidet samarbejdet med galleriet og dets støtteforening, Afro-art, således at vi nu har en del varer fra bl.a. Uganda, Nigeria og Senegal. Vi tilbyder f. eks. vore kunder postkort, som er fotografier af moderne afrikanske malerier.

På europæisk plan har foreningens koordinator og næstformand været til stede ved Emmaus Internationals generalforsamling (Jesolo, Italien, 18. - 23. april 2016), som observatører på Emmaus Europas repræsentantskabsmøde (Paris, 12. -14. februar 2016) og ved Emmaus Europas regionalforsamling (Manchester, 3. - 6. sept. 2015).

På mødet i Manchester blev koordinator og medstifter af GtU Jørgen Olsen genvalgt til politisk udvalg, mens GtU's næstformand, Julien Kalimira Mzee Murhula blev nyvalgt til oplysningsudvalget.

Endelig har vores næstformand repræsenteret GtU ved EU Migration Forum (Bruxelles (6. - 7. april 2016) og deltaget i et seminar om Emmaus hos Emmaus-Samfundet i Köln (11. - 14. okt. 2015).

Den blandede u-landhandel

Ud over Glocal Art forhandler vi varer fra en række samarbejdspartnere, herunder Venskabsforeningen Danmark – Niger, Kooperativet i Amatal, Kologh Naba i Burkina Faso og Emmaus-medlemsorganisationerne MARS i Togo, CPSS i Cameroun, Metokan og AFA i Benin samt Pag la Yiri i Burkina Faso.

Vanen tro var GtU solidt til stede med vores salgs- og oplysningsbod under Verdensspejlet i Aarhus Festuge (Mølleparken, 28. aug.-2. sept. 2015).

Og det kommende år bliver det endnu større, når Verdensspejlet officielt kommer til at indgå i Aarhus Festuge Program (Ridehuset, 26. aug. - 4. sept. 2016). Mon ikke vi kan mobilisere en halv snes frivillige GtU-medlemmer ved den lejlighed?

Arbejdsgrupperne

GtU har tre arbejdsgrupper.

Arbejdsgruppen vedr. medlemskabet af Emmaus International mødes én gang årligt og fungerer som baggrundsgruppe og sparringspartner for Jørgen Olsens arbejde i bevægelsens politiske udvalg og for Julien Kalimira Mzee Murhulas indsats i oplysningsudvalget.

Arbejdsgruppen vedr. debat om fri bevægelighed for mennesker blev oprettet for at tage hånd om en intern diskussion vedr. et af Emmaus Internationals vigtigste flagskibe: den frie bevægelighed. Arbejdsgruppen arbejder fortsat på at invitere en international gæst til at komme til Danmark for at deltage i et eller flere debatmøder om fri bevægelighed.

Arbejdsgruppen vedr. økologi og bæredygtighed eksisterer mest for at minde os om, at vi drømmer om at starte et nyt projekt, når rammerne er til stede.

Formidling og nyheder

Vores foreningsblad Projekt og Kultur udkommer fast 4 gange om året med 16 sider. På GtU's hjemmeside www.gtu.dk kan man læse om foreningen. Hjemmesidens nyhedssektion bliver grundigt vedligeholdt, og her kan man læse vedkommende artikler og nyheder.

Tak og velmødt til en spændende film!

Jeg vil slutte af med at rette en varm tak til alle der har ydet en indsats for foreningen det forløbne år, ikke mindst vores mange flittige oversættere, der gør det muligt at synliggøre vores indsats på både fransk, spansk og engelsk.

Jeg vil samtidig benytte lejligheden til at reklamere for en film: Et lille folk lever af at fiske på Niger-floden mellem Yauri i Nigeria og over til Timbuktu i Mali. En film om disse fiskere vises kl. 13 til 14.30 i Beboerlokalet, Store Mølle Vej 5-7, kælderen, indgang gennem porten, 2300 København S. søndag den 19. juni. Arrangør er Genvej til Udvikling, som efter film med debat og spørgsmål holder generalforsamling samme sted. Her er alle også velkomne.

Vel mødt på generalforsamlingen den 19. juni!

- Jens Elgaard Madsen, formand.

Kristendom og udvikling

En spændende bog! - men en lidt kedelig titel

- Redigeret af Uffe Torm
- Dansk Missionsråd
- 304 sider, rigt illustreret, 200 kr.
- Spørg efter bogen hos din boghandler!
- Eller bestil den ved at sende en mail til dmr@dmr.dk – porto 35 kr.
- Eller bogen kan gratis downloades på https://issuu.com/danishmissioncouncil/docs/flytte_bjerger_endelig_issu
- anmeldt af Inger Hjuler Bergeon, præst i Odense Valgmenighed – har været aktiv i Emmaus-Bevægelsen i Frankrig og Danmark i en årrække.

Bogen har undertitlen **Kan tro flytte bjerge?** og består af en række artikler.

En af tankerne bag bogen er: Når religion er en del af problemet, er religion også en del af løsningen. Så hvis man har nogle fordomme omkring den ene eller den anden slags religion, så er det her, man kan få dem rystet i deres grundvold. Og hvis man har nogle faste meninger om, hvad udvikling er og hvordan civilisationer kan eller bør mødes, så er det også her, man kan lære nyt!

Nogle af artiklerne handler om udvikling set i lyset af FN's arbejde, Folkekirkens Nødhjælp og andres arbejde. En aktuell forståelse hedder nu "en rettighedsbaseret udvikling": Det betyder, at det er modtagerne og sikringen af deres menneske-rettigheder, som sætter enhver dagsorden for hjælp og samarbejde. Fokus er dér, hvor nøden er: at afhjælpe den og at hindre dens forsættelse.

Når man ser med dette perspektiv og handler ud fra denne forståelse, så kan man ikke undgå at "få snavsede hænder"; for man handler politisk, når man vil understøtte mennesker i at kunne selv og lade dem lære sig at kunne selv og støtte dem økonomisk i deres forandringsarbejde.

En anden ny måde at arbejde med udvikling på, den deltagercentrerede hjælp, har også i de sidste tiår præget både FN, Folkekirkens Nødhjælp, Danida og andre organisationer. Det betyder et samarbejde med lokale ildsjæle og lokale projekter frem for via statsinstitutioner. Men det har medført, at man har måttet tænke religion med

på en anden måde end tidligere. For mange af disse mennesker bag projekterne er enten muslimer, kristne, hinduer eller andet. Og deres tro er en del af deres engagement.

Fra ca. 1960 og frem har man i den vestlige verden tænkt, at den sekularisering, som vores egne samfund gennemløb, var en uundgåelig udvikling. Og man tænkte, at så snart de fattige lande blev mindre fattige, så ville de også blive mindre religiøse. Lige som os. Men første gang, vi blev rystet i denne opfattelse af verden, var i 1979 med den iranske revolution, da shahen blev væltet, og Ayatollah Khomeini overtog styret med stor folkelig opbakning. Andet chok for den vestlige verden kom med bombningen af tårnene i New York den 11. september 2001. Pludselig skulle vi vænne os til, at et folk der rejser sig til modstand ofte har fundet kræfter i deres religiøsitet. At "ønske religion ud af det offentlige rum", som Anders Fogh Rasmussen udtalte i 2005, har ingen gang på jord.

Vi har skullet vænne os til, at religion ikke er en privat sag i de fleste civilisationer. Det troede vi måske, fordi det er vores "mantra" i Danmark at adskille religion og politik. Men når nu det ikke ser sådan ud i det, man kalder "det globale Syd", hvordan skal vi så forholde os? Der er stærke politiske kræfter og store folkelige bevægelser, som funderer deres engagement i deres tro.

Derfor er der endnu et nyt begreb, som har vundet indpas i moderne udviklingstænkning: at samarbejde med folk, der er "trobaserede". Men mange steder er religion problemet og så må religion også være en del af løsningen. Som eksempel kan nævnes et projekt fra det danske "Sex og Samfund", der i en afrikansk sammenhæng har måttet samarbejde med mennesker, hvis pædagogik bl.a. lød på seksuel afholdenhed. Det går selvfølgelig imod tænkningen i "Sex og Samfund"; men som de fortæller: "Vi så, at hvis vi kunne gå med til nogle af deres ønsker, så fik vi meget bedre resultater ud af vores HIV-kampagne." Andre fortæller, at hvis man vil opnå en seriøs dialog imod omskærelse,

så kan det være, at der er nogle ”små kameler” der skal sluges i samarbejdet, - men selvfølgelig aldrig imod menneskerettighederne. Et tredje eksempel er, at FN støtter koranskoler i Somalia med bl.a. skolebøger, fordi det er de eneste steder, at piger overhovedet kan få nogen form for undervisning.

Denne samling af artikler er spændende læsning, hvad enten man er for eller imod religion. For der dykkes ned i historien bag moderne

udviklingsarbejde og udviklingstænkning og der fortælles om de aktuelle tanker og projekter. Der fortælles f.eks. om gamle dages missionsarbejde og hvor forskelligt det så ud. Så hvis man også har faste meninger om det, så kan det være vældig spændende at læse, hvor differentieret også den tids arbejde og tænkning var. Læs f.eks. om den kvindelige missionær, der var en meget tæt ven med Gandhi!

Jeg kan kun anbefale bogen! Hvis man vil vide mere.

Indsamling af mælk hos kvægavlerne gennem den lokale forening APIL. Mælken føres til APIL's mejeri, hvor den pasteuriseres og omdannes til yoghurt
(foto: asbl Gsara)

En økonomi der fremmer udvikling via samarbejde

- fra nr. 150, efteråret 2015, af kvartalsblad fra asbl¹ Terre, Belgien
- af Benoît Naveau, ansvarlig for Autre Terre's programmer i Vestafrika
- oversat af Tina Jonstrup Larsen
- fodnoter af Jørgen Olsen.

Iværksættelse af økonomisk holdbare aktiviteter er en uomgængelig betingelse for at skabe grobund for varig udvikling gennem samarbejde. Derudover er det nødvendigt, at aktiviteterne er ønsket, ledet og organiseret af befolkningerne.

(fortsættes side 12)

¹ Asbl betyder Association sans But Lucratif = Forening uden Profitformål – betegnelsen anvendes kun i Belgien.

Gartnere i UGM i Gao i Mali
(foto: Mahamadou Souleye)

En økonomi der fremmer udvikling via samarbejde

(fortsat fra side 11)

Fremstødet for iværksætteriet begynder derfor nødvendigvis med dannelsen af demokratiske foreningsstrukturer.

Tre af Autre Terre's partnere, Mathieu fra APIL² i Burkina Faso, Assane fra Agrecol³ i Senegal og Mahamadou fra UGM⁴ i Mali gør status over langtidsresultaterne af deres praksisser.

Mathieu: *"De projekter, der er igangsat i samarbejde med Autre Terre, tilsigter økonomisk rentabilitet. Fra biavl til kvægavl via landbrugsafgrøder (niebébønner, jordnødder, okra) er der tale om dannelsen af og konsolideringen af små reelt fungerende økonomiske landbrugsbedrifter. Ved hjælp af et ledelsessystem som sikrer rentabiliteten af små familielandbrug, er nogle af bedrifterne ikke*

længere økonomisk afhængige af Autre Terre, men er på trods heraf ikke mindre levedygtige."

For at nå dertil er de indledende dannelser af strukturer og grupperinger af producenter meget vigtige.

Mahamadou: *"Når man danner grupper af kvinder til ledelse og regnskab og man støtter dem i at skabe og lede en demokratisk forening, giver det dem mulighed for at udvikle sig i retning af en selvstyrende, gennemsigtig, ansvarlig og effektiv ledelse."*

Dannelsen af grupperinger af producenter er en vigtig løftestang for at endnu flere folk kan nyde godt af produktionen. Således samler APIL 2.400 biavlere og 1.200 kvægavlere i foreninger, der afgrænses efter deres kommunale beliggenhed.

Deres rolle omfatter samarbejde, fortalervirksomhed over for myndighederne, netværk, rådgivning samt at stille redskaber til rådighed. De udgør ligeledes en base for repræsentanter for producenterne centralt på vores generalforsamlinger.

² Action pour la promotion des initiatives locales = Aktion til Fremme af Lokale Initiativer.

³ Agriculture écologique = Økologisk Landbrug.

⁴ UGM = Union des Groupements Maraîchers = Unionen af Grupper af Gartnere, i Gao i Mali.

Her fungerer APIL som ”en talerstol for forespørgsler fra dem, der nyder godt af foreningen, men også et sted, hvor man kan lære hvordan organisationen fungerer.

At strukturere en branche er ikke blot et spørgsmål om at understøtte produktionen og organisere producenterne. Man må også tage afsætningsmuligheder for produkterne i betragtning.

Mahamadou: *”Etableringen af to salgssteder gør det muligt at sælge et ton grøntsager om dagen. Disse salg muliggør en bedre pris for økologisk produktion og fremmer afsætningen af denne. Af frygt for at vende tilbage til landsbyen med usolgte varer, solgte forskellige grupper tidligere til meget lave priser uden at skele til kvalitetsforskelle mellem produkterne.”*

Assane: *”REFABEC⁵ fungerer som bindeled mellem fem økonomiske enheder (butik, marked, restaurant, mølle, fjerkræplukkere). Netværket garanterer landmændene et marked, hvor de kan afsætte en del af deres produktion. Forbrugerne får adgang til sunde fødevarer til en favorabel pris.”*

Autre Terre og deres partnere støtter realiseringen af disse brancher, men kan de på længere sigt leve af sig selv, udvikle sig og bære frugt?

I dag har alle fællesskabets medlemmer en hæderlig indkomst og kunderne informeres om produktets oprindelse og produktionsforhold.

Assane: *”For producenterne skaber handel med REFABEC bedre priser for deres produkter, en anerkendelse af kvaliteten af deres arbejde. Alt imens de skåner miljøet, jorden samt deres eget helbred. Den kollektive fastsættelse af prisen*

⁵ Réseau des femmes en agriculture biologique et commerce équitable = Netværk af Kvinder for Biologisk Landbrug og Ligeværdig Handel. Der er tale om et bymæssigt netværk i Thies – Senegal. Det har skabt direkte forbindelse med producenterne på landet og sikrer dem en velbetalt afsætning for varerne.

mellem producent, forbruger og handelsmændene via SGP⁶ er ligeledes en meget positiv faktor.”

De ovenfor nævnte tre erfaringer i praksis demonstrerer merværdien gennem en ledelse, der indbefatter produktion, forarbejdning og markedsføring. Autre Terre griber også ind og iværksætter en demokratisk ledelse af arbejdsgrupperne, deres organisering og forstærkning (teknisk, organisatorisk og ledelsesmæssig). ESS⁷-praksis styrker den økonomiske struktur og får den til at vare ved.

Assane: *”Etableringen af demokrati centralt i REFABEC og i dens medlemsgrupper har også bidraget til en forbedret kollektiv og ansvarlig ledelse af den administrative og økonomiske del af foretagenet. REFABEC’s medlemmer giver deres mening til kende angående indstilling, strategi og ledelse. I løbet af 2014 er der især blevet fastsat administrative og økonomiske procedurer.”*

Mathieu: *”ESS-praksis i APIL’s programmer har især gjort det muligt for producenterne at få mere styr på deres situation og at kunne leve et værdigt liv som høst for deres arbejde. Af denne grund mener vi, at det mere end nogensinde er vigtigt i vores projekter at tilgodese aktiviteter forbundet med promoveringen af ESS i landbrugets organisationer.*

⁶ SGP = Système de Garantie Participatif = Gensidigt garantisystem. Denne forkortelse betegner en innovativ måde, hvorpå man kollektivt certificerer sin økologiske produktion: et hæfte med kvalitetsprøver fra produktionen betragtes som en fælles aftale for alle deltagerne i produktionen. For at leve op til kvalitetskravene organiserer producenterne sig i grupper, hvor hvert medlem er garant for kvaliteten af en andens arbejde. Hvis man ikke lever op til kravene fra hæftet bliver hele gruppen ekskluderet fra fællesskabet. Alle har på den måde interesse i at levere varen på ærlig vis og dermed undgå at blive upopulær hos sin nabo eller bror.

⁷ Économie sociale et solidaire = Social og solidarisk økonomi.

Mama Tenga af Katrin Rohde

- en anmeldelse af ”Mama Tenga, mit afrikanske liv” af Katrin Rohde
- oversat af Annette Rasmussen og Helle Cohrt med Thyge Christensen som konsulent
- anmeldt af Anja og Jeppe Lau Roelsgaard, som har besøgt Burkina Faso og bl.a. Katrin Rohde i forbindelse med adoptionen af sønnen Laust Brice, jf. side 16
- 239 sider – 200 kr. + evt. forsendelse
- Aftaler om køb af bogen kan træffes med Torben Würtz på tlf. 89 36 01 10 eller på mail: torben.wurtz@aarch.dk

I forbindelse med processen i vores adoptionssag blev vi bekendt med bogen **Mama Tenga** af Katrin Rohde om AMPO-projektets start og baggrunden for det. Vi har læst bogen med den hensigt at få en forståelse for de sociale forhold i Burkina Faso, samt lære landets DNA og sjæl at kende.

Sammen med de informationer, vi har fået fra forfatteren Thyge Christensen og Jørgen Olsen (GtU), har bogen forberedt os på mødet med landet og dets befolkning, ikke mindst vores søn og hans plejefamilie. I denne forbindelse skal også nævnes den daværende landerådgiver for Burkina Faso hos det tidligere AC Børnehjælp, nu Danish International Adoption, Jette Würtz; hun forstod på glimrende vis at formidle landet og dens befolkning.

Bogen Mama Tenga er en fantastisk velskrevet og veldisponeret bog, som både beskriver et fantastisk land, et fantastisk folk, et fantastisk menneske og ikke mindst et fantastisk projekt, som er i stadig udvikling, mere om dette senere.

Bogen tager os med på Katrin Rohdes rejse fra den hårdt arbejdende erhvervsdrivende i Nordtyskland til ikke den ikke mindre hårdt arbejdende Mama Tenga i Burkina Faso. Den beskriver hendes tanker og handlinger under rejsen, som er lang (både i afstande og mentalt),

og som Gud guidede hende igennem (hendes egne ord).

Den første del af bogen beskriver netop oplevelser og tanker, som gør at Katrin Rohde ender som Mama Tenga.

Den øvrige del af bogen handler om etableringen af projektet og ikke mindst udviklingen i det, man hæfter sig særligt ved i det bureaukratiske system, både i ministerierne og kommunens kontorer, hvor det at håndbære en sag ikke er et metafor, men en mands job.

Når så godkendelser, tilladelser og finansiering endelig er i hus, begynder det hårde arbejde med projektering og udførelse af byggeriet. Også her er der faldgrupper, hvor vestlig godhed for de fattige håndværkere kan ende med manglende respekt og et sjusket og dyrt stykke arbejde i langsomt tempo.

Desuden beskriver hun problemstillingerne i det pædagogiske arbejde med børnene, som har levet et hårdt liv på gaden, og måske allerede inden de kommer på AMPO har stiftet bekendtskab med euforiserende stoffer eller andet misbrug, kriminalitet, prostitution osv. Og her kan den hurtige rus, og dens kortsigtede glæde, stadig friste.

I bogen beskriver hun ligeledes børnenes hverdag og fest en sodavand til deling kunne være en fest - det kan vi måske lære meget af. I øvrigt hæfter man sig under læsningen ved, hvordan burkinerne trods mange forskellige religioner lever i fredsommelighed - det kunne man lære noget af mange steder i verden. Vi hørte under vores rejse om familier, hvor nogle familiemedlemmer var muslimer og andre var kristne.

Under vores rejse til Burkina Faso for at hente vores søn, mødte vi tilfældigt Katrin Rohde på det lokale pizzeria sammen med vores kontaktperson.

Køkkenpersonale hos AMPO – drengene lavede ikke selv mad

(foto: Jeppe Lau Roelsgaard)

Vi blev her inviteret til at besøge AMPO og Katrin Rohde. Under dette besøg blev vi vist rundt i drengenaftdelingen, og fik fortalt om dagligdagen for børn og de unge mennesker, som levede på AMPO.

Ud over drengenaftdelingen er der en tilsvarende pigeaftdeling og et hjem for gravide piger, som har brug for et sted, hvor de kunne føde barnet, og herefter få støtte og vejledning, så de fremadrettet kunne klare sig selv. Børnene kan bo på AMPO, til de bliver 18 år, så flytter de fra dreng- eller pigeaftjemmet. De er dog stadig tilknyttet, indtil de kan klare sig selv.

Vi så et projekt, som efter tyve år er i stadig udvikling med mange nye ting på vej, bl.a. et spisested for vesterlændinge samt butikker, hvor de nydannede håndværkere, som havde været børn på AMPO, kunne sælge deres produkter. Særligt bemærkede vi de veldisponerede bygninger, som var opført med tanke for beskyttelse for solen og de kraftige mængder nedbør i regntiden, bl.a. var de opført med

udhæng. Bygningerne var rummelige og indretningen praktisk.

Vi mødte på dette besøg en fantastisk kvinde, som så det gode og det fantastiske i ethvert barn, ingen bedre end andre.... og et fantastisk personale. Vi havde endvidere fornøjelsen af at hilse på et ungt tysk par, som arbejdede som frivillige på AMPO, de ville selv adoptere et barn fra Burkina Faso senere. Vi gik fra AMPO med en fantastisk fornemmelse i maven. Var der bare flere af ildsjæle af Katrin Rohdes kaliber ...

- Der er i 2010 oprettet en dansk støtteforening til AMPO www.ampodanmark.dk

- AMPO er en forkortelse for det franske: Association "Managré Nooma" pour la Protection des Orphelins, som på dansk vil være: Organisationen "Det gode går aldrig tabt" til beskyttelse af forældreløse børn.

- Bogen er tidligere anmeldt af Karl Aage Jørgensen <http://gtu.dk/PK122-10-11.pdf>

afsender: Genvej til Udvikling, Skovvej 24, 9510 Arden.

B

